

● PRVA RAZSTAVA IZDELKOV DOMAČE OBRTI

Domača obrt še ni zamrla

Naš izvršni svet je letos spomladi vsem kmetom v občini poslal poseben vprašalnik, da bi ugotovil, ali se ljudje iz naših vasi in zaselkov še ukvarjajo z izdelovanjem izdelkov domače obrti ali pa je ta koristna in iz etnografskega vidika nadvse zanimiva dejavnost pri nas zamrla. Na anketo je odgovorilo le malo kmetov — okoli 20, tako da je že kazalo, da ob občinskem prazniku ne bo mogoče pripraviti predvidene razstave in na njej prikazati, kakšne so razmere na tem področju v občini Ljubljana Moste-Polje. Vendar maloštevilni odgovori niso pogasili vneme tistih, ki so se ogrevali za razstavo; tako je aktiv kmečkih žena v TZO Dobrunje sklenil, da razstava bo, čeprav nekoliko kasneje.

Dvorana zadružnega doma v Zadvoru je 9. in 10. junija popolnoma spremenila svojo podobo; 34 razstavljalcev je v njej prikazalo, katere izdelke domače obrti znajo napraviti njihove spretno roke, 11 žena pa je razstavilo kruh, potice in drugo pečivo, spečeno doma. Videti je bilo brezove metle, kolovrate, koše, košare, cekarje, peharje, lestence, vaze, leseno uro, čajne, slike, butarice, pripravo za trenje orehov, vaze, razne figure, okrasne pletene posode, tudi stole in loparje, kvačkane obleke, gobeline, prte, nogavice, od jedi pa razne vrste kruhov in potic, suho krtačo, klobase, špehovke,

mlečne izdelke, nekaj vrst žganja in med. Nekatere od jedi in pijač je bilo mogoče tudi kupiti, sicer pa so zbirali tudi prostovoljne prispevke, izkupiček pa so namenili za strokovno ekskurzijo aktivna kmečkih žena, ki jo bodo pripravili pozimi.

Razstava, ki je bila prva te vrste v naši občini, pripravila pa sta jo KZ Ljubljana TZO Dobrunje in aktiv kmečkih žena, naj bi v prihodnje postala tradicionalna. Zlasti v nedeljo si jo je ogledalo veliko število ljudi, njene otvoritve pa se je udeležilo več uglednih gostov, med njimi tudi predsednik naše občinske skupščine, Niko Lukež in pred-

sednik izvršnega sveta mesta Ljubljane Dore Dovečar. »Upamo, da bo ta razstava po-

Izdelki, ki so na razstavi v Slovenj Gradcu prejeli posebna priznanja (Foto: Darja Juvan)

menila začetek obnove in razvoja domače obrti v naši občini in spodbudila vse k njenemu oživiljanju,« je v govoru ob otvoritvi dejala predsednica aktivna kmečkih žena Majda Znoj.

Vse izdelke domače obrti je predhodno ocenila komisija, ki so jo sestavljali dr. Gorazd Markovič — Slovenski etnografski muzej, magister Janez Bogataj,

asistent na Filozofski fakulteti Ljubljana in Heda Bertonec, predsednica odbora za domačo in umetnostno obrt pri Zvezi obrtnih združenj Slovenije. Najboljši izdelki so bili poslani na 1. jugoslovansko in 5. slovensko razstavo domače in umetne obrti, ki je bila v Slovenj Gradcu od 8. do 17. junija. Na tej razstavi so Martin Godec, Franc Jerina, Tončka Jemc in Marija Jerman za pletarske izdelke prejeli naziv »mojster domače obrti«, Milan Šircelj in Janez Mrvar pa »znak kvalitete«, in sicer prvi za pripravo za trenje orehov, drugi za butarice.

V knjigi vtisov so bile zapisane same pohvalne besede; ljudje so bili navdušeni nad izdelki, nekateri skorajda niso verjeli, da vse to res nastaja v naših kmečkih domovih, bilo pa je tudi nekaj takih, ki so spraševali, kje je te

predmete moč kupiti. »Priporočam njihovo prodajo v Domu, saj mestni ljudje drugače ne pridemo do njih,« je zapisal neki obiskovalec. Drugi je izrazil veselje nad tem, da delo naših prednikov le ne bo pozabljeno. Pohvalili so tudi aktiv kmečkih žena, ki na ta način znanje in pridnost prenašajo na mladi rod.

Razstava je torej dobro uspela. Če bodo v prihodnje izdelovalci predmetov domače obrti deležni spodbude in materialne pomoči družbenopolitične skupnosti, se ni bati, da bo ta spretnost utonila v pozabo. Pri TZO Dobrunje tudi pravijo, da bodo poiskali način, kako te res lepe izdelke domače obrti uveljaviti na slovenskem trgu. Za izdelovalce teh predmetov pa bodo v jesenskem in zimskem času pripravili strokovna izpopolnjevanja.

DARJA JUVAN

● S SKUPŠČINE OBRTNEGA ZDRUŽENJA

Obrtniki trikrat »ZA«

Dne 19. junija je imelo obrtno združenje Ljubljana Moste-Polje svojo skupščino. Delegati so obravnavali problematiko in pereče probleme na svojem področju. Pregledali in ocenili so dosedanje delo organov združenja, sprejeli program dela, bistveni del skupščine pa je bil namenjen odločitvi o problemih, ki so že dalj časa razdvajali obrtnike in razburjali duhove.

Sporazum za ceste je bil med našimi obrtniki že nekaj časa v temi pogovorov. Na osnovi statutarnih določil združenja sprejemajo obrtniki materialne obveznosti z neposrednim izjavljanjem in ker je več kot po-

lovica obrtnikov pooblastilo delegate skupščine »za« sprejem sporazuma, je skupščina to tudi storila. Tako tudi naši obrtniki prispevajo svoj delež za gradnjo cest — enako kot drugi obrtniki v ljubljanskih občinah.

Poslovni prostori združenja še ne pomenijo uspešnega dela, so pa osnova za razmah aktivnosti. Želja po primernejših prostorih je bila že dalj časa prisotna, zato so organi združenja po statutu razposlali obrtnikom izjave, da dodatno iz dohodka namensko izločajo del sredstev za ureditev problema prostorov združenja. Za uresničitev te želje se je odločilo prek pol obrtnikov naše občine, zato je skupščina sprejela tudi tak sklep.

Tretji »za« sicer ni bil izglasovan, ker zanj še ni prispelo dovolj izjav (pred kratkim so jih obrtniki šele dobili), vendar je na skupščini prevladalo mnenje, da obrtniki kot vsi drugi v združenem delu prispevajo svoj delež (200 din na zaposlenega) za razvoj krajevnih skupnosti.

Poročilo s skupščine bi ne bilo popolno, če ob tem ne bi zapisali, da je del razprave opozoril na probleme, ki tarejo obrtnike.

Precejšen del kritike pa je bil usmerjen na način obravnave posameznih zadev za obrtnike, saj praksa še vedno zaostaja za deklarativnimi hotenji tudi v naši občini.

Zvone Štrukelj

Iskra Pogumni Iskraši v Zajčji dobravi

V soboto, 30. junija, se bomo Iskraši ponovno zbrali na že tradicionalni prireditvi, ki jo imenujemo »Dan Iskre — dan borca«. Že vrsto let, vse od 1967, se ob tem času zberemo delavci Iskre iz vseh koncev Slovenije, da bi se spomnili začetkov, ki segajo vse v leto 1943, v Stare žage na pobočju Kočevskega Roga, kjer so bile takrat ustanovljene partizanske radiodelavnice z oznako 99d.

Na naših srečanjih vsako leto podelimo tudi priznanja najzaslužnejšim sodelavcem. Zberemo pa se seveda tudi zato, da se srečajo vsi stari znanci iz naše velike organizacije in njeni mlajši člani. Navada je, da vsak udeleženec dobi paket, v kate-

rem so običajno skleda (za golaž, ki ga vsako leto postrežejo), pa žlica in še kak spominek. Tudi kulturno zabavni spored pripomore, da se na teh srečanjih vsako leto zbere več tisoč Iskrašev s svojimi družinami.

Od leta 1967 se te prireditve selijo iz kraja v kraj, kjer so Iskrine delovne organizacije. Vsako leto je namreč prirediteljica ena od delovnih organizacij. Iskraši na ta srečanja pripotujejo tudi s posebnimi vlaki in avtobusi.

Organizatorica letošnje prireditve — Iskrina tržna organizacija Iskra Commerce — ni imela težav pri izbiri prostora za našo prireditev. V Zajčji dobravi je namreč že pred petimi leti organizirala to srečanje Iskra Avtomatika in je Zajčja do-

brava ostala Iskrašem v prav lepem spominu.

Letošnje srečanje bo potekalo pod (času primernim) geslom »Iskraši, pogumno naprejš«. Obe krajevni skupnosti, Novo Polje in Zadobrova-Sneberje, sta se odločili, da proslavo podpreta, saj bodo organizatorji zagotovili vse potrebno, da bi krajani obeh skupnosti ne bili nezadovoljni ali oškodovani. Sicer pa se bo letošnje srečanje nekoliko razlikovalo od prejšnjih. Predvsem bodo velik del programa izvedli Iskraši sami; tako bosta nastopila mešani pevski zbor Iskre iz Kranja in folklorna skupina »Semiška oheci« iz Semiča, svoje pesmi bodo brali Iskrini delavci, istočasno pa se bodo naši šahisti pomerili z

mednarodnim mojstrom Jelenom. Svoja dela bodo predstavili tudi likovniki, na prostor bosta doskočila Iskraša padalca, v zraku bo svoje večine pokazal naš pilot akrobat, v zraku bodo še balonarji...

Prireditev se bo začela ob 8.30 z nastopom Vevškega pihalnega orkestra. Po govoru direktorja Iskre Commerce Janeza Vipotnika pa bo spregovoril slavnostni govornik, član predsedstva SFRJ Stane Dolanc. Po podelitvi plaketa in priznanj našim zaslužnim sodelavcem pa bo vse do večera še mnogo glasbe za vsak okus — popularne in narodnozabavne.

Tako bomo tudi letos, kot vse kaže, Iskraši prijetno proslavili naš dvojni praznik.

Kdor poleti ne spravlja, pozimi ne zapravlja...

pravi star slovenski pregovor in kmetje trdijo, da še vedno velja. Z letošnjim junijem ali rožnikom, kot so ga včasih imenovali, kmetje niso bili zadovoljni. Hladen in deževen je bil, da prve košnje niso mogli opraviti takrat, ko je bila trava najboljša. Ko pa se je deževje le umaknilo, so kmetje zavihali rokave tudi za 14 in celo več ur na dan, da so nekoliko nadoknadili zamujeno, izkoristili toploto pa tudi obdobje najdaljših dni ob kresu in ob prehodu iz pomladi v poletje. Na fotografiji Pleškova iz Dobrunje si pri sušenju sena še vedno pomagata s kozolcem. (Foto: D. G.)

● Gradnja Poti spominov in tovarištva

Delovni ljudje Ljubljane smo se dogovorili, da do leta 1985 zgradimo Pot spominov in tovarištva — spomenik junaškemu boju Ljubljančanov med 2. svetovno vojno.

Pri združevanju sredstev za gradnjo Poti spominov in tovarištva so nekateri ozdi podpisali sporazum, s katerim zagotavljajo finančna sredstva zanj. Nekateri ozdi pa so izrazili željo, da bi svoj prispevek h gradnji poti dale v obliki prostovoljnega dela.

Za udeležence naše občine je delovna akcija v dogovoru z odborom za gradnjo Poti spominov in tovarištva potekala v tednu od 11. do 16. junija, in sicer na trasi ob Letališki cesti.

Po terminskem planu prostovoljnega dela smo občani naše občine ponovno na vrsti v septembru, in sicer od 24. do 29. septembra.

Pričakujemo, da se bodo ozdi, ki niso podpisniki sporazuma o združevanju sredstev za gradnjo

Poti spominov in tovarištva in s katerimi se bomo dogovorili za prostovoljno delo v tem tednu, nalogo lotili z vso odgovornostjo in zagotovili potrebno število delavcev.

S tem bomo dali svoj prispevek k realizaciji dogovora in dokazali svoje tovrstno in solidarnost.

Na posnetku so člani predsedstva občinskega sveta sindikata in občinske konference SZDL na delovni akciji. (Foto: Mitja Omerza)

MARTINA MRVAR

Nova trgovina za kmete!

V nekdanjem združnem domu v Besnici, v poslojpu, kjer ima svoje prostore tudi krajevna skupnost, je KZ Ljubljana — TZO Dobrunje 1. junija odprla trgovino, v kateri lahko kmetje iz naših hribovskih kmetij kupijo, kar potrebujejo za obdelavo zemlje. Kupcem so na voljo umetna gnojila, zaščitna sredstva, semena, vse vrste kmetijskih orodij, manjši kmetijski priključki, pa tudi plastične posode, žarnice in drugo. V prihodnje nameravajo v njej prodajati tudi gradbeni material, vendar predvsem kmetom kooperantom, ki širijo ali obnavljajo kmetijska poslojpa. Če bo potreba, bo tu odprti tudi blagajno za vplačila in izplačila, tako da kmetom ne bo več treba hoditi v Dobrunje.

Trgovina je odprta vsak dan od 7. do 14. ure, ob torkih od 7. do 16. ure, ob sobotah pa od 7. do 12. ure. Prodajalec Dušan Štemberger nam je povedal, da kupcev ni tako veliko kot v mestnih trgovinah, kar pa ni čudno, saj šteje KS Besnica le nekaj manj kot tisoč prebivalcev, najbrž pa vsi niti še ne vedo za to novo pridobitev tega kraja.

Besedilo in slika: DARJA JUVAN

Naša SKUPNOST

glasilo zdel Ljubljana, moste-polje

Ustanovitelj in izdajatelj je občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Ljubljana Moste-Polje. Predsednik izdajateljskega sveta je Marija Fedran, podpredsednik pa Milan Pritekelj. Glasilo urejajo: Slavko Gerlica (glavni, odgovorni in tehnični urednik), Janez Jančar, Darja Juvan, Janko Kramžar, Marija Lukežič, Franc Mandeljc, Cveto Pavlin, Janez Ribnikar, Marko Roth in Mile Štimec. Izhaja štirinajstredno v 24.000 izvodih.

Rokopisov ne vračamo. Objavljene prispevke honoriramo po pravilniku, izplačujemo jih prek žiro računov ali blagajne uredništva. Izplačila zapadejo v 60 dneh po objavi.

Uredništvo in uprava: Ob Ljubljani 42, tel. 447-817, žiro račun pri SDK Ljubljana 50103-678-48022. OK SZDL Ljubljana Moste-Polje, Naša skupnost. Tisk: tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani, Kopitarjeva 2. Časopis prejemajo vse družine v občini brezplačno na domove.